

After the Ten Commandments: The Laws of the Covenant Code

Marty Lockshin

Torah in Motion, 2022

Exodus 21:15

וּמַכֵּה אָבִיו
וְאִמּוֹ מוֹת
יּוֹמָת.

He who strikes
his father or his
mother shall be
put to death.

Ibn Ezra (vs.
15)

ומכה ישרת
בעבור אחר.

The word **ומכה**
(he who strikes)
is to be read as
if written twice.

מושך עצמו ואחר עמו

משרת עבור שניים

“Serving double duty” in Psalms

ה' אֵל בְּאַפִּי תוֹכִיחֵנִי וְאֵל בְּחַמְתֶּךָ
תִּיַסְרֵנִי (6: 2)

O Lord, do **not** punish me in anger,
do **not** chastise me in fury (6:2)

ה' אֵל בְּקֶצֶפְךָ תוֹכִיחֵנִי וּבְחַמְתֶּךָ תִּיַסְרֵנִי
(38: 2)

O Lord, do **not** punish me in
wrath, do **not** chastise me in fury
(38:2)

אבן עזרא: "אל" ישרת בעבור אחר,
ואל בחמתך

“Serving double duty” in Deuteronomy 33:6

יְחִי רְאוּבֵן וְאַל יָמֹת וְיִהְיֶה מְתֵיו מְסֻפָּר.

Koren Jerusalem Bible: Let Re'uben live, and **not** die; and let **not** his men be few.

אבן עזרא: ויהי מתיו – **ואל** יהי מתיו
מספר . . . כי כל דבר שיספר הוא
מעט, וכן: ואני מתי מספר (בראשית
לד ל)

JPS: May Reuben live and **not** die,
Though few be his numbers.

רש"י: ויהי מתיו – נימנין במנין שאר
אחיו

“Serving double duty” in Deuteronomy 32:31

כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרִים
וְאֹיְבֵינוּ פְּלִילִים

JPS 2006:

For their rock is **not** like our Rock,
In our enemies' own estimation.*
[I.e., as everyone must admit]

אבן עזרא: כי אין להם צור כצורנו . . .
וכן הוא: ולא אויבינו פלילים.

Omitting the word “not” (Ibn Ezra on Deut 20:19)

כבר ביארתי בספר היסוד, כי יתכן
בכל לשון לקצר לאחז דרך קצרה . . .
רק מלת לא, לא יתכן היותה נחסרת,
כי הטעם יהיה להפך.

I previously explained in *Sefer Ha-Yesod* that it is possible in all languages to write briefly and use an abbreviated style. . . . However, it is impossible to leave out the word *lo* (no, not), for in this case the meaning would be the opposite.

Exodus
21:15-16

וּמַכֵּה אָבִיו! אִמּוֹ
מוֹת יוּמָת.

וְגִנֵּב אִישׁ וּמָכְרוֹ
!נִמְצָא בְיָדוֹ!

He who strikes his
father **or** his mother
shall be put to
death.

He who kidnaps a
man—whether he
has sold him **or** is
still holding him

Deuteronomy 24:7

כִּי יִמָּצָא אִישׁ גֵּנֵב נֶפֶשׁ מֵאָחִיו מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמָּר בּוֹ וּמָכְרוֹ וּמֵת הַגֵּנֵב
הַהוּא וּבְעֵרַת הָרַע מִקִּרְבּוֹ

If a man is found to have
kidnapped a fellow Israelite,
enslaving him **or** selling him, that
kidnapper shall die.

Brown, Driver, Briggs Dictionary

4th definition of ׀ “It connects alternative cases so that it = or”

Exod 21:16, 17

Lev 21:14: אֶלְמִנָּה ׀ גְרוּשָׁה ׀ חֲלָלָה זָנָה אֶת אֱלֹהֵי לֹא יִקָּח

Lev 22:23: וְשׂוֹר ׀ שָׂה שְׂרוּעַ ׀ קְלוּט נְדָבָה תַעֲשֶׂה אֹתוֹ

Prov 29:9: אִישׁ חָכָם נִשְׁפָּט אֶת אִישׁ אָוִיל ׀ רָגַז ׀ שָׂחַק וְאִין נָחַת

Koren Tanakh: A wise man in a legal dispute with a fool—he may show anger **or** he may smile, but there is never satisfaction.

NJPS: When a wise man enters into litigation with a fool
There is ranting and ridicule, but no satisfaction.

Vav as “or” in Mishnaic Hebrew

משנה מסכת כתובות פרק א משנה ב
גרושה וחלוצה מן האירוסין כתובתן
מאתים

A betrothed woman who was divorced **or** who went through a *halitzah* ceremony receives a ketubah of 200 zuz.

משנה בבא קמא א ה
נכסים שיש להם אחריות, נקנין בכסף
ובשטר ובחזקה.

Ownership of property can be effected through money **or** through a document **or** through *hazakah*.

However, Rambam (following the Talmud)

אין הגנב חייב מיתת חנק עד שיגנוב
את הישראל ויכניסנו לרשותו וישתמש
בו וימכרנו לאחרים (גניבה ט ב)

The kidnapper does not receive capital punishment [“choking”] unless he steals an Israelite, brings him home, uses him, and sells him to someone else.

Exodus 21:15-17: order of the unit

וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת.

He who strikes his father or his mother shall be put to death.

וְגִנֵּב אִישׁ וּמָכְרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת.

He who kidnaps a man—whether he has sold him or is still holding him—shall be put to death.

וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת.

He who curses [NJPS: reviles] his father or his mother shall be put to death.

Rashbam (vs. 12)

לפי שאמר להם כבר לא תרצח (שמות
כ"י"ב) וגם כבד את אביך (שמות
כ"י"א), לפיכך פירש כאן עונשן.

וגם וגונב איש ומכרו, לפי שאמר לא
תגנוב (שמות כ"י"ב) ופירשוהו חכמים
(בבלי סנהדרין פ"ו.) בגונב נפש דבר

Since they were already told "You shall not murder," and also "Honour your father and your mother," now [in vss. 12-15 and 17] the text explains the penalty involved [if one breaks those laws].

Similarly [one should explain that the verse here] "He who kidnaps a man and sells him," [is written as an elaboration of the penalty for a law written in Ex. 20,] "You shall not steal," and the rabbis explained that that verse refers to kidnapping.

Ibn Ezra (vs. 15)

ומכה – בעבור שהזכיר ומכה איש
ומת (שמות כ"א:י"ב), הוצרך לפרש,
כי יש מכה בלא מיתת המוכה שימות,
כמו: מכה אביו.

Since Scripture had previously mentioned, “He who fatally strikes a man shall be put to death” (v. 12), Scripture had to explain that there is an instance where one is put to death for striking someone even when the one who is struck does not die. This is the case when one hits one's father.

Ibn Ezra (on the order of vss. 15-17)

אמר הגאון: למה נכנס זה הפסוק בין מכה אביו (שמות כ"א:ט"ו) ובין מקלל אביו (שמות כ"א:י"ז). והשיב, כי הכתוב ידבר על ההוה, כי הנגנבים יהיו קטנים, ויגדלו בארץ נכריה לא יכירו אבותם, והנה יתכן שיכום ויקללום. והעונש על הגנב.

Saariah Gaon asks: Why was this verse [about kidnapping] inserted between "he who smites his father" (v. 15) and "he who curses his father" (v. 17)? He answers that Scripture speaks about the most common occurrence. Those stolen are usually young children. They are brought up in a strange country and do not recognize their parents. It is thus possible for them to strike and curse their parents. The punishment for this will fall upon the kidnapper.

Joseph Bekhor Shor (on the order of vss. 15-17)

לפי שאמר מכה איש ומת (שמות
כ"א:י"ב), הייתי סבור שלא יתחייב על
מה שיעשה לאדם, אלא אם כן
המיתו, מפרש לך בכאן דברים שאינו
ממית ומת הוא, כגון עושה חבורה
באביו ובאמו, וגונב נפש, ומקלל אביו
ואמו בשם.

Since the text said above, “He who **fatally** strikes a man,” I might have thought that there is no [death] penalty unless one kills a man. Accordingly the text now enumerates capital crimes that do not involve killing someone—such as striking a parent, kidnapping, and cursing a parent using God’s name.

Joseph Bekhor Shor (cont.)

ושיטת הפסוקים לא זו אף זו:
בתחילה אומר מכה איש ומת (שמות
כ"א:י"ב),

ואף פעמים אפילו לא המית – כגון
מכה אביו ואמו,

ופעמים שאינו מכה ואינו חובל – כגון
גונב, ופעמים שאינו גונב לא מכה ולא
נוגע בו – כגון מקלל אביו ואמו.

The flow of the verses follows the *lo zu af zu* (not just this, but this too) pattern. Sometimes [offenders are culpable] even if no one died—for example when they strike a parent; sometimes even if the offenders neither struck nor physically harmed a person, such as a kidnapper; and sometimes even without stealing, striking or even touching someone—like cursing a parent

Chapter 21 from vs. 12

Murder, intentional and accidental

Striking parent

Kidnapping

Cursing parent

Injuring someone who does not die right away

Feticide

Bodily injury, loss of limb

Injury caused by an animal

Cassutto

In this paragraph are enumerated five cases carrying the penalty of death, beginning with the gravest crime: (a) whoever strikes a man so that he dies; (b) the law applies even if the assailant seeks refuge in the precincts of the sanctuary; (c) whoever strikes his father or mother; (d) whoever steals a man; (e) whoever dishonours his father or mother. In the next paragraph five cases of bodily injury will be cited, the first of which is connected with the present paragraph, namely, the case of the one who strikes another and the victim does not die but keeps his bed.

Just as the laws of slavery were placed at the head of the